

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XIII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 14. junija 1930. Telefon št. 2552.

STEV. 70.

Davčno zborovanje v Mariboru.

Mariborski gospodarski krogi so pripravili v torek dne 10. t. m. dobro obiskan sestanek, na katerem so se pogovorili o križih in težavah, ki jim ovirajo razvoj in povzročajo križičen položaj. Gremijalni načelnik gosp. Weixl je v svojem nagovoru naglašal, da je Maribor v zadnjih časih mnogo izgubil, kar kvarno vpliva na gospodarske prilike. Izgubil je veliko županstvo, oblast, finančno ravnateljstvo, kontrolo dohodkov, in izgubil utegne v doglednem času tudi železniške delavnice, če merodajni faktorji ne bodo upoštevali težkega položaja, v katerem se nahaja Maribor že sedaj radi izgube omenjenih oblastev in uradov. Potrebščine se od leta do leta krčijo, promet pada in obrtniki se pritožujejo radi pomanjkanja dela. Splošno se je pričakovalo, da bo te činjenice upoštevala tudi davčna uprava pri odmeri davkov, pa kakor kažejo predlogi za to odmero, se davčna uprava na nazadovanje možnosti zaslužka ni ozirala v zadosni meri. Predlogi so namesto, da bi bili nižji nego je bila lanskoletna odmera, praviloma celo višji. Razumljivo je torej razburjenje, ki se je polastilo mariborskih davkoplačevalcev, ko so zaznali za nove odmere. G. načelnik je v nadaljnjih izvajanih predvajah konkretne primere, ki kažejo, da je davčna uprava dohodke previsoko ocenjevala.

Za njim je spregovoril zbor. konzulent g. Žagar. V svojih izvajanih je uvodoma podal historiat izenačenja davčne zakonodaje, ki po svojih trdih davčnih merah kaže, da se ob tej priliki ni polagalo zadosh važnosti in pozornosti na to, da bi se spravilo davčne mere, poostrene z samoupravnimi dokladami v pravi sklad s plačilno zmoglostjo davkoplačevalcev. Pripomogel pa je novi zakon, kakor kažejo številke, da se je breme enakomerno porazdelilo na vse dele naše države. Finančna uprava s prvo priredbo pridobitine ni bilo zadovoljna, ker je pričakovala še ugodnejših uspehov. Radi tega je v raznih okrožnicah in naredbah zabičila davčnim upravam, da dosežejo boljše uspehe, ki bodo bolj v skladu z dejanskimi razmerami. Brezdvoma je posledica tega pritiska tudi dejstvo, da namerava davčna uprava v Mariboru odmero davkov povišati. To pa še ne daje zadostnega povoda za razburjenje, katero so v prizadetih krogih vsled tega pojavlja. Gre namreč samo za predloge, kateri morajo pasirati še davčni odbor, ki bo o njih odločil. Davčni odbor, v katerem so zastopniki davkoplačevalcev, ima možnost in moč, da te predloge, kolikor bi ne ustrezali dejanskim razmeram, predružači in izpremeni ter popravi neenakomernosti, ki bi se pokazale pri ocenjevanju.

V debati o tem vprašanju so nadalje še govorili gg. Pintar, ing. Dračar, Vahtar, Bureš, Meglič itd., ki so podajali primerne prethrane ocene in med drugimi opozarjali davkoplačevalce, kateri s predlogi davčne uprave niso sporazumni, da pridejo z dokazili pred davčni odbor in mu pojasnijo svoje pridobitne razmere.

Po zaključku debate je g. Weixl predlagal štiričlansko deputacijo, ki je naslednji dan davčni upravi pojasnila pritožbe mariborskih davko-

plačevalcev in jo prosila, da v polnem obsegu upošteva težke prilike, v katerih se nahaja mariborsko gospodarstvo.

Zatem je načelnik g. Weixl poročal o nameravani občinski trošarini in se načeloma izrekel proti temu, da bi se trošarina pobirala v Mariboru v takem obsegu, kakor se namerava. Zbor. konzulent g. Žagar je opozarjal na težek položaj, v katerem se nahaja občinsko gospodarstvo. Občinam se nalagajo vedno nova bremena, obenem pa se jim krajijo dohodki. Lansko leto so se omejile trošarine, s prihodnjim letom pa se jim je že sedaj prepo-vedalo pobirati gostaščino. Zato bi bilo tem nujnejše, da se čim prej uveljavi zakon o financiranju samouprav, da si bodo občine končno na jasnem, kaj smejo obdavčiti in katera obdavčenja so proti interesom državne finančne politike. Kar se specijelno občinskih trošarin tiče,

to je trošarin, kakoršne pobirajo večja mesta, n. pr. Ljubljana, Zagreb, Beograd itd., se je zbornica že ponovno izrazila proti njem, ker ustvarjajo v notranjosti trošarinske meje, ovirajo promet in produkcijo ter podražujejo življenske potrebščine. Ako pa je pobiranje takih trošarin že neizogibno, se mora pa brezpogojno uveljaviti načelo, da je oproščen trošarine trgovski promet in predelovanje, to je da zadene trošarina izključno samo one predmete, ki se potrosijo na področju občine.

Tudi o vprašanju trošarine se je razvila debata, v kateri so se vsi govorniki odločno izrekli proti trošarini v nameravanem obsegu in navajali razne razloge, ki onemogočajo, da bi se taka trošarina pobirala tudi v Mariboru.

Številni udeležniki so pazno sledili izvajanjem in se končno soglasno izrekli, da mariborski gospodarji odklanjajo pobiranje trošarine v nameravani obliki.

Asfaltna cesta Beograd-Zagreb-Ljubljana-Bled.

V gradbenem ministrstvu v Beogradu se vršijo intenzivne priprave za zgradbo asfaltne ceste med Beogradom in Zagrebom. Vožnja med obema mestoma bi trajala z avtomobilom sede mdo osem ur. Na dlani je, da se bo morala ta cesta podaljšati v Slovenijo, ki je središče tujskega prometa v vsej državi. Niti daleko se ne da izračunati, kakšnega izrednega pomena bi bila takšna cesta za naše kraje. In ves tisti dušljivi prah bi izginil, ki je danes glavni znak naših najbolj prometnih cest. Seveda bi se moralo tudi naše avtomobilstvo prirediti novi cesti. Če greš v Salzburg ali Linz ali Celovec, povsod vidiš velike razgledne avtomobile, približno

take, kakor vozi sedaj eden med Bledom in Ljubljano. Taki avtobusi so pač tudi za naše kraje potrebni. Mi smo v gorati deželi doma; tujec, ki pride k nam, bi rad kaj videl, in to je mogoče le v odprtem avtobusu, brez tiste večne dolgočasne strehe nad teboj. Za slučaj dežja imajo taki avtobusi itak zasilno streho pripravljeno. Seveda je pa za taka oblačila potrebna tudi primerna brezprašna cesta in taka bi bila nova asfaltna cesta. Da bi bil le enkrat začetek napravljen, drugo pride samo ob sebi. Ena rešitev prinese drugo. V Ameriki je vse asfaltirano in se vse ceste same vzdržujejo; pri bencinu plačaš neko majhno pristojbino in jo spreminiš v gradbo in popravo cest.

Davčna prostost konsumov.

Judikati našega upravnega sodišča, ki jih priobčujemo v rubriki »Iz prakse upravnega sodišča v Celju« so odlične važnosti za vsakega gospodarja. Te razsodbe niso bile doslej še nikjer objavljene. Posebej opozarjamo danes na stališče, ki ga je zavzel naše upravno sodišče v ponovnih slučajih glede davčne prostosti konsumov in kmetijskih zadrug.

REPARACIJSKE DOBAVE ZA MALE OBRTNIKE.

V prihodnjih dneh bo izšla v Beogradu naredba, po kateri bo malim obrtnikom omogočena brezplačna ali pa le z malimi stroški zvezana dobava strojev in drugega materijala. Obrtniki z večjim obratom bodo mogli dobiti dotični materijal proti majhnim odplačilom. Vsekakor bo to zelo velika pomoč. Da bi je le bili deležni tudi obrtniki iz Dravske banovine!

GRADBA JADRANSKE ŽELEZNICE.

Zaključna trasijska dela na progi Peč-Kotor, končnem kosu Jadranske železnice, bodo izvedena v tekočem letu. Z zgradbo samo bodo pričeli v letu 1931, zlasti z gradbo najvažnejših dveh objektov, dveh predorov. Druga dela pridejo na vrsto sorazmerno dovoljenim kreditom. Vsa praga bo izročena prometu najbrž v letu 1934.

MEDNARODNI NAKAZNICNI PROMET SE UVEDE S 1. JULIJEM T. L.

Ministrstvo za gradbe obvešča, da se uvede s 1. julijem 1930 mednarodni nakaznični promet in pa promet z odkupnimi pisemskimi pošilkami, paketi, vrednostnimi pismi in škalljami z Italijo, Švico in Madžarsko.

Nakaznice za Italijo se morajo glasiti v italijanskih lirah in centesimih (1 lira = 100 centesimov). Največja vsota, ki se lahko pošlje z eno nakaznico znaša 1000 italijanskih lir (papirnalih).

Na nakaznicah za Švico se označuje nakaznični znesek v švicarskih frankih in centimih (1 frank = 100 centimov). Največja vsota ene nakaznice znaša 250 švicarskih frankov.

Na nakaznicah za Madžarsko je treba nakaznični znesek označiti v pengah in filerjih (1 pengö = 100 filera). Največji znesek za vsako nakaznico je določen na 300 pengö.

Borzni tečajji za te relacije bodo objavljeni tako-le: za Italijo: Milano za 100 ital. papirnalih lir; za Švico: Geneve za 100 švicarskih frankov; za Madžarsko: Budapest za 100 pengö.

Letina v Jugoslaviji obeta po uradnem poročilu prav dobro, zlasti v glavnih dveh žitnih vrstah, v pšenici in koruzi. Izborna kažejo vinogradi. Zaostale so pa slive, ki so trpele deloma tudi od uši.

Kreditna politika Narodne banke Jugoslavije.

Prof. Miroslav Kulmer, viceguverner banke, piše o njeni kreditni politiki v »Privrednem Pregledu«. Kakor znano, je uvedla Narodna banka pred nekaj časa važne novosti v svoji kreditni politiki, ki jih je gospodarska javnost enodušno pozdravila. Že takrat se je poudarjalo, da je s tem napravljen pričetek. Tudi v izjavah grofa Kulmerja pride to do izraza; preko tega so te izjave pomembne tudi kot opis važnih kreditno-političnih želja zasebnih bank.

Grof Kulmer govori o dolgu države Narodni banki, ki znaša skupno ca 4 milijarde Din. Izdaja bankovcev na račun države je napotila Narodno banko, da je predvsem s primerno devizno politiko skrbela za kolikor mogoče močno kritje obtoka bankovcev. To kritje je znašalo na koncu preteklega leta faktično, to se pravi kovinsko kritje preračunano v papirne dinarje, 53 odstotkov, kar je toliko kot dvojni menični portfelj, ki je znašal na koncu leta 1292. 1520 milij. Din in po večkratnem kolebanju na koncu preteklega leta 1517 milij. Din. Na koncu leta 1929. so se razdelili dovoljeni krediti Narodne banke takole:

Srbija	60	odstotkov
Hrvaška	12	<
Slovenija	9.5	<
Vojvodina	9	<
Bosna	4	<
Dalmacija	3.5	<
Črna gora	2	<
Skupaj	100.0	odstotkov

Hrvaška, Slovenija in Bosna se v 50 do 65 odstotkih teh kreditov — po svojih bankah — sploh ne poslužujejo, ostalih odstotkov se pa poslužujejo v prvi vrsti le za reeskomptne namene. V Srbiji so pa med kreditnimi odjemalci Narodne banke neposredno zastopane trgovina, industrija in obrt, sploh vse gospodarske panoge.

Državne bankovčne zahteve so dovedle tudi do kontingentacije kreditov Narodne banke. Grof Kulmer poudarja neomejene reeskomptne možnosti za kupčijske menice, zavzema se pa obenem za prednost, če ne celo za izključno dopustitev zasebnih bank do reeskomptiranja menic. S tem bi moralo stopiti v ozadje kreditno dovoljevanje posameznim osebam in posameznim kupčijskim vrstam. Grof Kulmer pristavlja, da bi tak sistem, po zgledu drugih držav jamčil likvidnost zasebnih bank, ne da bi bile te banke primorane imeti pripravljene velike neobrestljive zneske v gotovini v svrhu zagotovitve likvidnosti. Narodna banka bi mogla, poudarja grof Kulmer, na ta način z uspehom urediti denarni trg in bi mogla delati na to, da se obrestne mere znižajo. V smislu teh izvajanj razvije grof Kulmer vrsto zahtev. — Slednjič poudarja Kulmer, da delnice Narodne banke ne smejo biti nikdar predmet borzne špekulacije. Zato je svoj čas upravnih svet Narodne banke na Kulmerjevo pobudo ustanovil sklad za možno dopolnilo dividende, koji sklad znaša sedaj 37.5 milijonov Din.

Iz prakse upravnega sodišča v Celju.

Judikati finančno-pravnega referata upravnega sodišča.

(Zbral referent finančno-pravnega senata g. dr. Ludvik Brence, sodnik upravnega sodišča v Celju.)

(Nadaljevanje.)

64.
Davčna prostost konsumnih društev. (Čl. 8., točka 2a.) Konsumna društva ne uživajo prostosti po čl. 8., točka 2a. (F 9/25.)

65.
Oprostitev kmetijskih zadrug. (Člen 8., točka 2a, v obliki zak. z dne 31. I. 1922, Sl. N. br. 37.) Oprostitev kmetijskih zadrug se nanaša le na promet: a) z osnovnimi proizvodi vseh strok kmetijstva in b) s kmetijskimi stroji, pripravami, orodjem in opremo. Pogoji za oprostitev so: 1. da ta promet opravljajo izključno s svojimi člani in 2. da ni njih (kmet. zadrug) namen dobiček. (F 98/27-15.)

66.
Člen 8., točka 2a, zakona o davku na poslovni promet. Organizacija kmetovalcev, ki ima svoj sedež in svoj krajevni delokrog na deželi in v svojih pravilih določilo, da smuje naprave in naredbe v povzdigo kmetijstva svojih udov in v svrhu ugodnega razpečevanja pridelkov svojih združnikov, je kmetijska zadruga v smislu zgornjega zakonitega določila. (F 92/27-9.)

67.
Davčna prostost kmetijskih zadrug. (Čl. 8., točka 2a.) Beseda »ako« v stavku »ako opravljajo ta promet (s taksativno naštetimi predmeti) izključno s svojimi člani« ni razumeti kvantitativno, to je, da so kmetijske zadruge oproščene davka samo v toliko, v kolikor opravljajo omenjeni promet deloma s člani, ne pa glede prometa z nečlani, temveč ima beseda »ako« pogojni značaj, tako da v slučaju delnega omenjenega prometa z nečlani izgube tudi glede prometa s člani davčno prostost. (F 98/27-15.)

68.
Člen 8. točka 2a zak. o davku na poslovni promet. Razširjanje bistvenih poslov zadruga na nečlane se ne dotika obstoja in bistva zadruga kot take, nego ima le obrtnopravne in kazenske posledice radi protistatutarnega poslovanja v smislu §§ 37 in 88 avstr. združnega zakona ex 1873, kakor tudi tiste davčnopravne posledice, ki jih za ta slučaj dotični davčni zakoni zrečno predvidevajo. (F 98/27.)

69.
Pomanjkanje namena, delati dobiček. (Člen 8. točka 2a zak. z dne 31. januarja 1922 Sl. Nov. br. 37.) Pogoj čl. 8. točka 2a zakona o davku na poslovni promet, »da zadrugam ni namen dobiček«, je »pričo dejstva, da imajo posli zadruga kot trgovski posli že objektivno lastnost, da se za more iz njih pridobivati dobiček, podan le, ako je utrjen s pravili zadruga, n. pr. z določilom, da se prodajne cene predmetov ugotovijo brez ozira na dobiček, nego samo z upoštevanjem lastnih stroškov. S čl. 159 f. zakona za 1926/27. je davčna prostost vezana na pogoj, da zadruga po pravilih ne razdeljuje dobička. (F 32/27-II, F 98/27-15.)

70.
Poziv k predložitvi dokazov. (Čl. 11 v obliki čl. 116 fin. zakona za leto 1922 23.) Ako davčni zavezanec ni bil pozvan k predložitvi dokazov po šefu finančnega oblastva na podstavi odločbe davčnega odbora, temveč je tak poziv izdal šef finančnega oblastva iz lastnega nagiba vsled vložitve priziva, je postopanje bistveno pomanjkljivo, ker davčni odbor ni imel prilike presojati dokaze in je davčni zavezanec prikrajšan za eno upravno stopnjo. (F 125/23-9.)

Naročajte »Trgovski list«!

Znižanje cen in mezd v Nemčiji.

Razsodba v konfliktu med kovinski-mi industriji in kovinskimi delavci v skupini Nordwest je bila od državnega delovnega ministrstva proglašena za obvezno. Ta razsodba ima epohalen pomen, ker se sedaj prvič ni uporabila stara metoda, ki je med delodajalcem in delojemalcem vzela aritmetično sredino. Podjetniki so se s to razsodbo obvezali, da bodo znižali cene, če bo razsodba proglašena za obvezno.

Razsodba predvideva znižanje v železni industriji plačanih mezd in znižanje železnih cen za 4 1/2%. Državni delovni minister si je pri objavi obveznosti pridržal pravico, da z gospodarskimi izvedenci ugotovi, če se bo znižanje cen v železni industriji tudi res izvedlo v primernem obsegu. Kot posledico razsodbe hočejo industriji znižati železne cene za 3 do 4 marke pri 1 toni.

Ta razsodba je izhodna točka za važno akcijo, pri kateri so se delodajalci in delojemalci sedaj znašli, da izvedejo v Nemčiji istočasno znižanje cen in znižanje mezd, pri čemer bo realna meza zasigurana.

Izredni pomen razsodbe v železni industriji je spoznalo vse gospodarstvo in o njem živahno razpravlja. »Vorwärts« pravi pač, da je državni delovni minister izvedel najdalekosežnejšo odločbo

po revoluciji, ki mora nepobitno dovesti do splošne poostitve gospodarske krize in delavskih bojev. A list se pri tem ne ozira na dejstva, da so se delodajalci napram delovnemu ministru obvezali, da bodo znižali cene že 1 mesec pred znižanjem mezd, torej nazaj od 1. t. m.

Razsodba pomeni v resnici izredno novost. Ona pomeni neveljavnost dosedanje klavzule, ki ni dovolila nobene spremembe pri akordnih mezdah. Odslej naprej se bodo mezde, ki niso tarifne mezde, zmanjšale v določenem obsegu. Delodajalci so izdali obvezno izjavo, da bodo skrbeli za redukcijo cen, ki dosega najmanj izmero prihrankov na mezdah.

Iz krogov industrije se sliši, da bodo znižani tudi honorarji višjih nastavlencev in vodilnih osebnosti. Industrija hoče svojo obljubo še razširiti, in sicer v obliki, da bo znižanje cen še večje kot znižanje plač in mezd. Z razsodbo že podana trdna podlaga za splošna pogajanja med delodajalci in delojemalci o delovni skupnosti.

Nekateri pravijo, da znižanje cen v industriji še ne bo imelo za posledico znižanja življenjskih stroškov. A dose-danja pogajanja so bila samo izhodišče za splošne dogovore, ki bodo po splošnem prepričanju dovedli do pozitivnega zaključka v vsem gospodarstvu in tudi v trgovini.

MALI PAKETI V MEDNARODNEM PROMETU.

Ministrstvo za gradbe odreja z odlokom P. T. štev. 11611 od 11. marca t. l., da se v smislu člena 32 mednarodne londonske pošne konvencije uvedejo v prometu med našo državo in državami, ki bodo na to pristale, nove pisemske pošiljke »mali paketi (petits paquets)«.

Mali paketi so ona vrsta pisemskih pošiljk, katerih teža znaša največ 1 kg in katerih vsebina je blago, ki ima prodajno vrednost. Izvele pa so dragocnosti.

Največje razsežnosti teh pošilj so te-le: v dolžini 45 cm, v širini 20 cm in v višini 10 cm. Kadar so v obliki zvitka, ne sme presegati dolžina 45 cm, premer pa ne 15 cm.

Pristojbina znaša za vsakih 50 gramov 1:50 dinarjev, najmanj pa 6 dinarjev.

Pošiljka »mali paket« mora biti tako zavita, kakor je to predpisano za blačevne vzorce, to je, da se da brez poškodbe odpreti in vsebina pregledati. Na zunanji strani ovojnice tvarine mora biti ludi navedeno ime in naslov pošiljatelja.

Malim paketom se ne smejo prilagati pisma ali kake druge listine, ki imajo značaj osebnega dopisovanja. Toda pošiljatelj sme pošiljki priložiti odprt račun ali seznam predmetov, ki se s pošiljko pošilja.

Za dostavo malega paketa na dom plača naslovnik dostavnino, ki znaša 3 dinarje. Poleg tega mora plačati tudi carinjalnino, ki znaša kakor za ostale pisemske pošiljke, 3 dinarje. Obe pristojbini, dostavnina in carinjalnina, se zaračunata skupno z drugimi carinskimi pristojbinami, torej na obračunu carine.

Mali paketi se odpravljajo v pisemskih sklepih. Pošiljajo se lahko kakor druge pisemske pošiljke priporočeno, z odkupnino, s povratnico, ekspresno itd.

V notranjem prometu mali paketi niso uvedeni.

Ta promet se prične s 1. julijem 1930. Ministrstvo bo pravočasno objavilo seznam držav, v katere se ti mali paketi lahko pošiljajo.

Ponudbe in povpraševanja

Za izvoz živine v Francijo. Tvrška Maurice Jacoviac, viandes en gros, Importation-Commission, Paris, rue Rambuteau 77 želi ponudbe ja uvoz naše živine na pariški trg. Ponudbe je poslati tvrdki neposredno.

Kvalitetna znamka

Zahtevajte povesod!

Delavski zavarovalni uradi dobijo lastne lekarne. Minister za socialno politiko je z veljavnostjo od 10. t. m. izdal naredbo glede lekarn pri delavskih zavarovalnih uradih. Odredba poblašča te urade, da smejo z dovoljenjem ministra oziroma bana ustanovljati lastne lekarne za potrebe socialnih zavarovancev.

Osušenje Skaderskega jezera. V mesecu juliju se začnejo pripravljati dela za osušenje Skaderskega jezera v okolici Virpazarja, v pomladi prihodnjega leta pa tudi dela od Črnojević-Rijeki in ob Bojani. Potrebni krediti so že dovoljeni. Bojano bodo regrulirali in jo bodo napravili deloma plovno. Razumljivo je, da se bodo mogla vsa ta dela, vršiti le v sporazumu z Albanijo, ki je tudi mejašinja jezera.

Privil. Agrarna banka je dobila v zadnjem času mnogo prošenj za dovolitev kreditov iz Slovenije. V svoji zadnji seji je dovolila zlasti posojila za okraje Skoplje, Bitolj, Prilep in Ohrid in je upoštevala posebno producente riža, bombaža in opija.

Z okrožnico glede pospeševanja čebelo-reje je razposlalo poljedelsko ministrstvo pristojnim mestom. Zlasti se bodo ozirali na produkcijo čebelnega voska.

Privil. d. d. za izvoz agrarnih produktov je pričela te dni z delom. Njena obratna glavica znaša 300 mil. Din; 200 milijonov dinarjev je dala na razpolago Privil. Agrarna banka, 50 milijonov vlada, 50 pa delničarji.

VELETRGOVINA kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN LJUBLIANA

ZALOGA sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna posredba! Zahtevajte cenik!

Lep čin pozornosti.

Ravnateljstvo obrtne banke ljubljanske je sklenilo, da se ima iz vsakoletnega čistega dobička izločiti znesek Din 5.000— v to svrhu, da se iz istega izplačajo ob zaključku šolskega leta najboljše obrtniškim vajencem, kateri z odličnim uspehom dovršijo šolski uk na obrtni nadaljevalni šoli in prestanejo pomočniško preizkušnjo, pohvalne nagrade po Din 100— in Din 50—. — Izplačilo se izvrši v obliki hranilnih vlog, ki se zamorejo realizirati še le po poteku 2 let, s čimer se vajenec obenem navaja k varčevanju. Morebitni neizrabljeni prebitki se zbirajo v posebnem skladi, iz katerega se bodo podpirali potrebni obrtni naraščajniki za izpolnitev strokovne izobrazbe v inozemstvu.

Na področju bivše mariborske oblasti je obrtna banka po posredovanju Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru 21 obrtnim nadaljevalnim šolam izročila 41 takih nagrad za odlične vajence prošlega šolskega leta.

Ravnateljski sklep našega odličnega domačega zavoda bo z odkritim veseljem pozdravilo vse zavedno obrtništvo, kateremu je na srečo strokovni in kulturni napredek naraščaja.

Prodaja stare gume. Poštna direkcija v Ljubljani razpisuje v skrajšanem roku licitacijo za prodajo pneumatik, polnih gum in zračnih cevi. Licitacija bo 7. julija t. l. ob 11. uri v pisarni poštne direkcije. Ponudniki morajo položiti najkasneje do desete ure na dan licitacije Din 900— kaveje pri pomožnem uradu, kjer se lahko vpogledajo in kupijo pogoji.

BATA TUDI V POLJSKI IN ROMUNJI.

Tvrdki Bata se je kljub velikemu odporu in protestom interesnih organizacij in trgovine s čevlji ter industrije posrečilo, da se je utrdila v Poljski. Ima že več prodajalnic tam. Enak uspeh znanuje Bata v Romuniji, kjer ima že 20 prodajal. V Romuniji so ustanovili ob udeležbi Bata delniško družbo za izdelovanje čevljev z delniško glavnico pet milijonov lejev.

Kolinska TVORNICA CIKORIJE

Priporoča svoje izdelke!

ANGLEŠKE ŠTRAJKOVNE BLAGAJNE IZPRAZNJENE.

Mezdno gibanje, ki se v Evropi zmeraj bolj širi, ima svoj izvor v Angliji, deželi najbolj razvite industrije. Lani so se morali zadovoljiti z znižanjem mezd rudarji in delavci bombažne industrije, letos so v mezdni boju delavci volnene industrije. Angleška delavska vlada je morala po podrobnem strokovnjaškem raziskovanju samo priznati, da ima kritični položaj volnene industrije svoj vzrok po večini v visokih mezdah, in je izjavila, da je znižanje mezd za 12 in pol odstotka primerno in neobhodno potrebno. Kljub temu je pa delavstvo vseeno pričelo štrajkati, računajo na to, da se bo s štrajkom dalo preprečiti znižanje mezd. Skoraj dva meseca traja sedaj štrajk in se od nobene strani ni poskusilo znižanje. — Sedaj se pa menda pripravljajo preokret. Štrajkovne blagajne angleškega delavstva so morale izpolniti v zadnjih mesecih tako velike zahteve, da so sedaj skoraj popolnoma izčrpane in se bodo izplačila delavcem morala v najkrajšem času ustaviti. Zato delajo zveze delavcev na to, da se izvrši ponovno glasovanje in se zavzame sedanjemu položaju odgovarjajoče stališče. Zdi se torej, da imamo že v najbližjem času pričakovati konca štrajka v volneni industriji in da se bodo tudi tukaj morali delavci vdati, kot so se v rudarstvu in v bombažu.

PRODAJNI SINDIKAT AVSTRIJSKIH AVTOMOBILNIH TOVARN.

»Tagespost« poroča, da se je ustanovil skupni prodajni sindikat h koncernu Avstrijskega Kreditnega zavoda pripadajočih avstrijskih avtomobilnih tovarn. Avstro-Daimler, Puch, Avstro-Fiat in Steyr. — Za vodstvo te prodajne skupnosti se ustanovi pod patronanco Kreditnega zavoda družba, ki ji bo dala banka 10 milijonov dolarjev kredita. Nedavno naznanjeni zopetni pričetek dela v podjetju Steyr je v zvezi z ustanovitvijo novega prodajnega sindikata.

Fordova tovarna v Baru. Zadnje dni sta se mudila v Baru (Crna gora) dva zastopnika Fordovih tovarn, da študirata na licu mesta predpogoje za gradbo avtomobilne tovarne. Njiju poročilo je odšlo že v Detroit, centrum Fordove produkcije. Nameravana tovarna v Baru, pravzaprav montažna delavnica velikega sloga, bo mogla zaposliti več tisoč delavcev.

Ljubljanska borza

Tečaj 12. junija 1930.	Povpreševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	22.715	22.775
Berlin 1 M	13.48	13.51
Bruselj 1 belga	—	7.8949
Budimpešta 1 pengő	9.8810	9.9110
Šurij 100 fr.	1094.40	1097.40
Dunaj 1 šiling	7.9609	7.9906
London 1 funt	274.34	275.14
Newyork 1 dolar	56.345	56.545
Paris 100 fr.	—	221.92
Praga 100 kron	167.28	168.08
Trst 100 lir	—	296.17

Trzna poročila

NAJNIŽJA CENA KAVČUKA.

Cena surovega kavčuka v Londonu je padla na 6¹⁰/₁₀ pence za 1 funt in je dosegla s tem najnižjo dosedanjo nižino. Ta padec cene je tembolj presenetil, ker je bilo po dogovoru narezovanje kovčukovih dreves v majniku prepovedano in so torej od te redukcije pričakovali boljšega oblikovanja cen. Sedaj je pa prišlo ravno obratno. Ugotovili so, da za 30.000 do 50.000 ton zmanjšana produkcija ob svetovni produkciji 855.000 ton ne more priti dosti v poštev; na drugi strani bodo pa izpočita drevesa dala sedaj začasno večjo množino kavčuka kot lani. Depresijo na trg izvaja tudi ponovno zvišanje eksporta iz Malajskih držav.

BORBA NA SLADKORNIH TRGIH.

Prodajne razmere na trgu sladkorja v zadnjih tednih so zelo razočarale. — Proti vsemu pričakanju je bila poraba v Evropi, v Ameriki in na Daljnem vzhodu zelo omejena in je nastal zato med industrijami eksportnih držav postren konkurenčni boj, ki je ob večkratnem kolebanju dovedel do obsežnih redukcij v cenah. Tem dogodkom so vzrok tudi nejasne razmere glede bližnjih mednarodnih pogajanj, o katerih smo že poročali. Interesi posameznih eksportnih držav si zelo nasprotujejo, in je malo izgledov, da bi se mogel dobiti pripraven izhod do uspešnega sodelovanja. Vsek bi najrajši videl, da bi samo sosed reducirali.

S TRGA PLATINE.

Svetovni trg platine je bil v zadnjih mesecih zelo vznemirljen, kar je bilo v prvi vrsti posledica neprestanih novih ponudb od strani Rusije. Kanadski in južnoafriški producenti platine so opetovano zastoj poskušali sporazumeti se z Rusijo; ta se je postavila zmeraj na stališče, da more vsled svojih velikih platinskih nahajališč obvladati svetovni trg in da ne potrebuje nobenih dogovorov. Zato je prišlo v zadnjih mesecih do pravega padanja cen; ker je pa imela pri tem tudi Rusija izredno velike izgube, je bila sedaj pogajanjem bolj naklonjena. Pogajanja so bila te dni zaključena in je bilo sklenjeno, da se stabilizira cena platine na njeni sedanjosti višini 8 funtov 10 šilingov. Ta kartelni dogovor se smatra kot začasen in ni bil postavljen za dotok kartela noben definitiven rok.

Mariborski trg dne 7. junija 1930. Slaninariji so pripeljali iz 15 občin na 42 vozov 67 zaklanih svinj, 4 telca, 2 telci in 240 kg maši, jeter, pljuč in svinjskih želodcev, kmelje pa 15 s krompirjem, čebulo in drugo zelenjavo naloženih voz na trg, kateri je bil tudi drugače povsem dobro založen in obiskan. — Cene mesu in slanini se pri teh kakor tudi pri domačih mesarjih bistveno niso spremenile. — **Peruline in drugih domačih živali** je bilo okoli 1000 kom. Cene so bile: piščancem, malim 20—35, večjim 35—50 za par, košim 45—55, racam in goscem, mladim 20—45, starim 60—80, puranom 80 do 100 za komad, zajcem 10—50, Angora 50—60, kozličem (20 kom) 75 do 150 za komad. — **Krompir, zelenjava in druga živila.** Cene: krompirju 0.75—1, letošnjemu 7, hrenu 14, kislemu zelju 3—4, kisli repi 2, čebuli 2—2.50, česnu 16, paradižnikom 14 za kg, glavni solali, karfiolu 5—12, kumarcam 5 do 15, poreju 0.50, kolerabi 2—3, za komad, molovilcu, radiču, špinaci, kolerabi 2—3 za komad, špargelnom 6 do 10, peteršilju 0.50, zeleni 1—2, zelenjavi za kuho 0.50 za šopek, 1 kg grahu v stročju 9. Sadju: črešnjam 12—14, jabolkam 10—16, posušenim slivam 10 do 14, dateljem 26—44, mandelnom 44 do 64, orhom luščnim 48—54 za kg, limonam 0.80—1.50, oranžam 1.50—4 za komad. Cvellicam 0.25—6, z lonci vred 10—50 za komad. — **Leseni in lončeni robi** 1—100, brezovim mcllam 1.75 do 5, lesenim grabljam 6—9, lesenim vilam 14—20, toporiščam 10—15 za komad.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 4. l. m. je bilo 16 voz sena, 5 voz olave, 11 voz slame in 1 voz stelje, v soboto 7. l. m. pa 18 voz sena, 3 voze olave, 12 voz slame in 3 voze stelje na trgu. Cene so bile: senu Din 60—85, olavi 60—70, slami 40—55, stelji pa 35 za 100 kg; slami tudi Din 1-50 do 2 za snop.

Dobava prodaja

Dobave. Prometno-komercialni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. junija t. l. ponudbe glede dobave barv, lakov, terpentina, minija in solne kisline ter glede dobave pločevine, kositra, zakovic in žičnikov. (Pogoji so na vpogled pri omenjenem oddelku.) — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik (Srbija) sprejema do 26. junija t. l. ponudbe glede dobave vijakov z maticami in žice. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 30. junija t. l. ponudbe glede dobave manometrov, armatur, ventilov, gumijevih tesnilk itd. — Dne 2. julija t. l. se bo vršila pri Direkciji pomorskega saobračaja v Splitu ofertalna licitacija glede dobave strojnega in cilindrskega olja, petroleja in benzina. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 1. julija t. l. se bo vršila pri Komandi pomorskega arzenala v Tivtu licitacija glede dobave bakrenih zakovic, žice, vijakov, pločevine, munc in delta-materijala; dne 2. julija t. l. pa glede dobave cevi, špirta, katrana, paste, voska, koksa, karbida, cementa, klimerita, šamota, klobučevine, ščetk, smirkovega platna itd. — (Oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri ekonomskem odseku omenjene komande.) — Dne 2. julija t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 1980 komadov zabojev za sanitetni material. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenem skladišču.)

Prodaja stare pločevine. Dne 21. junija t. l. se bo vršila pri Dravski stalni vojni bolnici v Ljubljani direktna pogodba glede prodaje 1000 do 1500 kg stare pločevine.

Od dobrega najboljši je samo
GRITZNER - ADLER - KAYSER
Šivalni stroj in kolo
elegančna izvedba - najboljši material
URANIA pisalni stroji
v 8 velikostih
Novost: Šivalni stroj kot
damska pisalna miza

Samo pri
Jos. Petelinc-u
Ljubljana, Telefon int. 2918
Zmerne cene, tudi na obroke

KUVERTA

DRUŽBA S. O. Z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA
Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

KASTELIC IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA

ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 9

PRITLIČJE LEVO

GLAVNO ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO

Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne papirja in lepenke d. z o. z., Sladki vrh

Knjige, časopise; račune, vizitke, etikete, memorande, kuverte, tabele, lepake, naročilnice v blokli s poljubnim številom listov, cenilke in tudi vse druge tiskovne dobavlja hitro in po zmernih cenah

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA
GREGORČIČEVA 23
TELEFON 2552

Lastna knjigovoznica

Za večja naročila zahtevajte proračune!

čltajte in razširjajte »TRGOVSKI LIST«

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzjavke: Kredit Ljubljana : : : : Telefon šte. : 2040, 2457, 2548; Interurban: 2706, 2806

Peterson International Banking Code

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safedepoziti itd.